

Cos de vestit de jacquard de ras i vellut amb motius florals

Museu actual:

Museu d'Història de Sabadell

Cronologia:

1883-1889

Gènere:

Dona

Jaqueta cenyida a la cintura i acabada en punta per davant i per darrere. El teixit, de jacquard de ras i vellut, amb motius florals de seda de diversos colors, indica el caràcter estructural de l'ornamentació. Presenta obertura davantera total, cordada amb 20 botons ornamentats amb el que semblen representacions esquematitzades d'ostres i perles (conserva els originals). Les peces davanteres estan tallades amb molta corba i l'obertura no és recta sinó que té forma bombada al pit i còncaua a la cintura, fet que permet una bona adaptació al cos. Al davant té quatre pines de 5,5 cm fins a sota el pit que cenyeixen el cos a la cintura. Màniga sastre, una mica arrugada a l'espatlla, amb el puny obert que deixa veure un puny de ras de seda morat i arrugat. A l'obertura del puny, que és triangular, hi ha 4 botons com els de l'obertura del cos. A l'obertura de davant, a la part inferior del costat dels botons, es veu com el teixit anava una mica just i la modista va haver d'aprofitar les vores de teler, tot i que, com que queden tapades per l'altra banda quan es corda, queda dissimulat. El coll es corda amb dos gafets. La part de darrera acaba amb una aleta amb punta i segueix un patró tradicional. L'esquena presenta costura central i dos costadets on les pines són convertides en costura a cada costat, fet que permet una millor adaptació al cos. A l'interior s'observen 11 barnilles (quatre a davant i set a l'esquena) que coincideixen amb les pines i les costures i reforcen el cos tot donant-li estructura. Una cinta on hi ha estampat el nom de la modista cenyeix la peça al cos folrat. La part baixa del cos, per dins, té unes vistes de ras morat, com el del puny i l'interior del coll, per si l'interior es veu. Les barnilles són de material natural. A la part més estreta s'hi han fet tallets per tal d'adaptar-la millor al cos. La peça comparteix característiques

estilístiques amb peces de la mateixa dècada confeccionades per la modista Francisca Vila de Coll.

Creador:

Francisca Vila de Coll

Firma:

Francisca Vila de Coll

Francisca Vila de Coll és una altra de les modistes que s'ha pogut identificar gràcies a la localització d'etiquetes en peces fetes per ella. Es tracta de cossos de vestit on el nom de la modista apareix estampat a la seva cinta interior, sobre una tira de seda: "FRANCISCA VILA DE COLL BARCELONA". Totes les peces tenen una correspondència en el patronatge emprat, el tall i els recursos ornamentals són molt similars. En tots els casos es tracta d'una confecció molt acurada, tant a l'interior com a l'exterior, amb materials de qualitat, com ara els botons amb forma d'ostra, de molta originalitat, que van ser usats en algunes de les peces. Aquestes característiques podrien fer pensar en una modista amb un taller important i una confecció molt pulcra.

Les referències sobre Francisca Vila de Coll són escasses: va aparèixer a l'Anuari Riera de l'any 1896 com a modista establerta al carrer Escudillers Blancs, núm. 3 bis, primer pis, i al de l'any 1897 es trobava inscrita a la Pl. Sant Miquel, núm. 4, segon pis. Més endavant, a l'anuari del 1912 tornava a aparèixer, situada en una adreça molt propera, a la Pl. Sant Miquel, núm. 3, 3r 1a. Malgrat aquestes dates més tardanes, totes les peces conservades d'aquesta modista daten de la dècada de 1880. Francisca Vila probablement adoptà "de Coll" pel cognom del seu marit.

,

Ús:

Exterior

Tipologia d'ús:

Indumentària d'inspiració internacional

Tipus de peça:

Indumentària civil femenina

Tacte:

Suau

Rugós

Color:

Negres

Violetes

Ornamentació:

Botons

Material:

Seda

Enllaços externs:

<https://uploads8.wikiart.org/images/james-tissot/the-artist-s-ladies-1885.jpg!Large.jpg>

Hemeroteca:

<http://hemerotecadigital.bne.es/issue.vm?id=0004794054&search=&lang=ca>

Bibliografia:

ALISON, G. Victorian & Edwardian fashion : a photographic survey, New York : Dover Publications , 1981

BERNIS, C. “El traje burgués”, A: Menéndez-Pidal, G. La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, vol. I, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988.

BOEHN, M. VON, La moda. Historia del traje en Europa desde los orígenes del Cristianismo hasta nuestros días, vol V (1790-1817), vol VI 6. (1818- 1842) i vol VII (1879-1914.) Barcelona, 1928.

BOUCHER, M. Historia del traje en occidente, Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2009.

BOUCHER, M. 20.000 years of fashion, 2001 (1964).

CALLAN, G. O’HARA, DONOVAN, C. Enciclopedia de la moda : desde 1840 hasta nuestros días. Barcelona : Destino , 1989

Burke, Doreen Bolger, et al. In Pursuit of Beauty: Americans and the Aesthetic Movement. Metropolitan Museum [1]

CASAL-VALLS, L. “Definició de dues tipologies de vestit a través del seu ús històric: la indumentària d’arrel tradicional i el vestit d’inspiració internacional”, Emblecat, revista de l’Associació Catalana d’Estudis d’Emblemàtica. Art i societat, n.4 (2015), pp. 23-36. [2]

CASAL-VALLS, L. “Entre l’ exclusivitat i la democratització del vestit. Apunt sobre els inicis del disseny de moda a Catalunya”, Revista de Catalunya, n. 286 (2014), pp. 157-175 [3]

CASAL-VALLS, L. “Gust i consum d’imatge al segle XIX: el vestit”, Emblecat, revista de l’Associació Catalana d’Estudis d’Emblemàtica. Art i societat, n. 2 (2013), pp. 71-82 [4]

CASAL- VALLS, L. “La historia del vestido como historia de producto: productor, consumidor y objeto”, Seminari “Modernos a pesar de todo”, Fundació Història del Disseny, Barcelona, febrer 2016. [5]

COSGRAVE, B. Historia de la moda: desde Egipto hasta nuestros días. Barcelona: Editorial Gustavo Gili, 2005.

De crinolinas y polisonas: indumentaria y moda femenina a finales del siglo XIX:

MUBAM, Museo de Bellas Artes de Murcia: 24 de noviembre 2005 - 8 enero 2006, Sala de exposiciones temporales. Textos, Mª Paz Soler Ferrer, Mª Ángeles Gutiérrez Garca. Murcia: Dirección General de Cultura, 2005

- Dictionnaire international de la mode. Collectif sous la direction de Bruno Remaury et Lydia Kamitsis; avec la collaboration de Nadine Coleno. Paris: Editions du Regard, 2004.
- ENTWISTLE, J. El cuerpo y la moda: una visión sociológica, Ed. Paidós, Barcelona, 2002
- HUNNISETT, J. Period Costume for Stage & Screen: Patterns for Women's Dress, 1800–1909. London: Unwin Hyman, 1988.
- JOHNSTON, L. La moda del siglo XIX en detalle. En col•laboració amb Marion Kite y Helen Persson; fotografies de Richard Davis; dibuixos de Leonie Davis. Barcelona: Gustavo Gili, cop. 2006.
- KOENIG, R. La moda en el proceso de civilización, INSTITUTO DE ESTUDIOS DE MODA Y COMUNICACION, Valencia, 2002
- La MODA en el XIX: [exposició], Madrid: Subdirección General de Promoción de las Bellas Artes; Sevilla: Consejería de Cultura, 2007 Catálogo de la exposición celebrada en el Museo de Artes y Costumbres Populares de Sevilla de octubre de 2007 a enero de 2008
- La mode en France 1715-1815. De Louis XV à Napoléon I^o, Exposició organitzada per Musée National de Kyoto i Kyoto Costume Institute, París, 1990
- LAVIER, J. Breve historia del traje y la moda. Madrid: Ediciones Cátedra, 1988.
- LIPOVETSKY, G.; ROUX, E. El lujo eterno. De la era de lo sagrado al tiempo de las marcas. Barcelona, 2004
- MARTÍNEZ BARREIRO, A.M. “La moda en las sociedades avanzadas”. A: Papers: revista de sociología. n. 54 (1998), pp. 129-137.
- MATTHEWS DAVID, A. Fashion Victims: The Dangers of Dress Past and Present. Londres: Bloomsbury, 2015.
- MC DOWELL, C. Histoire de la Mode Masculine, Éditions de la Martinière, 1997
- MENÉNDEZ PIDAL, G.; BERNIS, C: “El traje burgués” A: La España del Siglo XIX vista por sus contemporáneos, Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1988. V. 1 ; pp. 456-479
- Modes et Revolution, Musée de la Mode et du Costume, Palais Galliera, París, 1789
- MOORE, D. L. Fashion Through Fashion Plates, 1771–1970. London: Ward Lock, 1971.
- PASALODOS, M. “Algunas consideracions sobre la moda en la Belle Époque”, Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 107-112 [6]
- PENA, P. “Indumentaria en España: el periodo isabelino (1830-1868)”. Indumenta: revista del Museo del Traje. n. 0 (2007), pp. 95-106. [7]
- PENA, P. “La moda en la Restauración, 1868-1890”, Indumenta, n. 2, 2011, pp. 6-34. [8]
- PENA, P. El traje en el Romanticismo y su proyección en España (1828-1868). Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, Subdirección General de Publicaciones Información y Documentación, 2008
- PUERTA ESCRIBANO, R. La segunda piel: historia del traje en España: del siglo XVI al XIX. Valencia: Biblioteca Valenciana, 2006. 3
- The Age of Napoleon. The Metropolitan Museum of Art, Nueva York, 1999.

TOUSSAINT-SAMAT, M. Historia técnica y moral del vestido, Madrid: Editorial Alianza, 1994.

WINGFIELD, L. English costume and fashion from the conquest to the regency. London : Hope and Co. , [1884?]

Full de sala del Museo del Romanticismo de Madrid, dedicada a la moda femenina del segle XIX [9]

Nota: aquesta és una selecció bibliogràfica àmplia que pretén ser una aproximació al període de la peça.